

ვაივალხით ვსაუბრობთ; და თუ ჩვენში მოიპოვებინა კარგი რუსულის ენის მკოდნენი, ისინიც მხოლოდ მათ შორის, რომელთაც რაღაც ბედნიერი შემთხვევით წინად კარგად შეუთვისებიათ ქართული მეტყველება.

(დასასრული ხვალ)

ტფილისი, 1 ივნისი.

დღეს, საღამოს 8 საათზედ, ტფილისის სათავად-აზნაურო თეატრის ფოიერში ქართულ დრამატულ საზოგადოების წევრთა არა-ჩვეულებრივი კრება დანიშნული.

როგორც 28 მაისს გამგეობის მიერ მიწვეულ კერძო კრებაზედ აღმოჩნდა, მიხვნი ამ არა ჩვეულებრივი კრების დანიშნვის არსებითად შემდეგი თურმეა: რადგანაც გამგეობის წევრებს სამსახურისა ვადა ენკენისთვეში გასდით და ამავე დროს იწყება სეზონი ქართულის წარმოდგენებისა; მაშასადამე, საქირთა სეზონისათვის ყოველივე აღრევე იზრუნოს ახალმა გამგეობამა და ეს საშუალება-კი მოსაზრებლი აქვს, რადგანაც წარმოდგენების წინა დღეებში ან დროსრულიად აღარა აქვს, რომ საქმე უკეთ მოაწყოს, ან-და ავად თუ კარგად გაწესდებულს ძველის გამგეობისაგან უნებურ სამკვიდროთ იღებს, რაიცა ხშირად ახალის წევრების განზრახვისა და გეგმას არ შეეფერება, წინააღმდეგია, ამისათვის დღევანდელს გამგეობას საქირთად უცნია აღნიშნულის უნებრ-ხულობის თავიდან ასაცილებლათ წევრთა არაჩვეულებრივი კრება აღიშნეს და იმისთვის ანგარიშისა და გამგეობის მოქმედების განხილვისა შემდეგ ახალის გამგეობის წევრთა და მათ კანდიდატთა არჩევანი მოახდინოს.

ასეთი მოსაზრება, ეჭვი არ არის, საფუძვლიანი და სამართლიანია, თუნდაც მართლ იმ მხრივ, რომ ზაფხულის სამი თვე მკირედლდ მაინც არის შეაძლებინებს ახალს გამგეობას მომავლის სეზონისათვის იზრუნოს რამე... მაგრამ მხოლოდ მკირედლდ... რადგანაც ჯერ ერთი, საზოგადოდ ზაფხულის თვეები ყველგან და ყველასათვის მოუძღურებია და უმოქმედობის დროა და მეორეც, იმეთს განკერძოებულს პირობებში მოუხდება ახალს გამგეობას მუშაობა, რომ მხოლოდ თავ-განწირული შრომა და უზომო სიყვარული ჩვენის სასცენო ხელოვნებისა თუ შეაძლებინებს მათ რაიმე სიკეთე დაატყონ საქმესა. მიხვნი ამ გვარის გაქირავებისა-კი შექმნა წარსულმა სეზონმა: თეატრის მოუწყობლობამ, უსინათლობამა და იმ უზომო ზარალია, რომელიც დრამატულმა საზოგადოებამ ტფილისში მოთამაშე სამმართველო არტისტის დასკის დასს უზღო და რომელმაც ფინანსები ჩვენის დარბის დრამატულ საზოგადოებისა მთლად დასცარა...

საზოგადოებას ამის გამო უთუოდ დიდი დავალიანება უნდა მოჰყოლოდა, მაგრამ თანაგრძნობამ საზოგადოებისამ ქართულის სცენისადმი, ე. ი. წარმოდგენებზედ ხალხის მრავლად დასწრებამ (თითქმის ყველა წარმოდგენას სრული შემოსავალი ქონდა კარდა ორიოდისა), კავკასიის მთავარ-

თებლის თ. კოლიცინის უხვმა შეწირულებამ (1000 მ.). დრამატულ საზოგადოების სასარგებლოდ გამართულმა ჩვეულებრივმა ბალმა, თავად-აზნაურთა კრების მიერ თეატრის ხვედრი საჯარო ფულის პატივბამა და მასთან შეწირულებამ შეაძლებინა არსებული გაქირავება შეემსუბუქებინა, ე. ი. დაეალიანება თავი-დგან აცცილებინა. სამაგიეროდ, უპირატესობა-კი მომავლის სეზონისათვის არავითარი არ შეუქმნია და, თუ რომ წარსული სეზონი ნაღდი ფულით დაიწყო გამგეობამა და ტფილისის სათავად-აზნაურო ბანკიც ყოველ-წლივ ეხმარებოდა ფულით, წრულ სოული უარი განუტყდა, — თავისუფალი თანხა არა გვაქვს, (?) დახმარებ. არ შეგვიძლიანო, და, როგორც შევიტყეთ, არც არასფერი თვითონ გამგეობასა პრჩება თურმე ამ წლის ანგარიშდგანა, რომ მომავალს სეზონს ვადასცეს.

მაშასადამე, თუ რომ ახალმა გამგეობამ ახალი რამ საშუალება არ გამოსძებნა და თავისი ერთგულსა და თავ-განწირულს, საქმეში ჩახედებულს მოქმედებას სიფრთხილვ არ უაუბნდებარა, ძნელია საქმე რიგაინად წარმართოს, სცენას შესამჩნევი სიკეთე დაატყოს, რაიცა ჩვენს დიდის ხნის სურვილსა და ნატურას შეადგენს. მეორეც, იმედია, წევრებზედ არჩეულ იქმნებინა უფრო საქმეში ჩახედებულნი, თავისუფალნი, რადგანაც დღევანდელ გამგეობიდგან ზოგიერთს წევრს თავისი საკუთარი საქმე დიდად თურმე აბრკოლებდა და შრომის მოყვარე, მხნე კაცები, რადგანაც ჩინის სახლის საქმისა და ჟან ლენა, თვალ-ყურის დევნება სჭირია.

არ ჩამოვთვლი სხვა მრავალს წვრალმანებსა და აღნიშნავ საზოგადო კრების საყურადღებოდ აგრეთვე იმ გარემოებასა, რომ ჩვენს სცენაზედ ხშირად სრულიად შეუფერებელი და ყოველგვარს დრამატულს ღირსებას მოკლებული პიესები იდგმება, რაიცა მაყურებელს საზოგადოებას გემოვნებას უმახინჯებს, სარგებლობისა ნაცვლად მხოლოდ ზარალს უზღობს. მეორეც, თეატრში მოსიარულეთა უფრო შეგნებულსა და გამჩრჩევს ნაწილს ქართულს თეატრს სრულიად აძულებს. ამ გარემოებას საზოგადო კრებამ უთუოდ ჯეროვანი ყურადღება უნდა მიაქციოს და ამოარჩიოს სარედაქციო კომისია, რომელმაც გამგეობასთან ერთად უნდა შემოემსავოს რეპერტუარი და განიხილოს ახალი პიესები, ან-და პიესის ასეთი აღრევე გარჩევა გამგეობის წევრებსვე დააკისროს, თორემ მასსოვს შარშანდელი სეზონიდგან, მოწონებულს პიესას მერმე თვითონვე იწუნებდნენ და, ვგონებ, აღარ-კი იცოდნენ — ვის წაეკითხნა და ვის მოეწონებინა! ერთი სიტყვით, იმედია, ყოველსავე ნაკლს და შეცდომას წარსულის სეზონისას კრება და ახალი გამგეობა კარგად გაითვალისწინებენ და ეცდებიან მომავალში იგინი თავიდგან აცილონ.

ინანი

ახალი ამბავი

* * დღეს, 1 ივნისისათვის, დანიშნული ქართულ დრამატულ საზოგადოების წევრთა საგანგებო კრება მოხდებოდა საღამოს 8 საათზედ თავად-აზნაურთა თეატრის ფოიერში.

* * საქართველოს საქარხოსოს ზოგიერთა სამრეწლო-საეკლესიო სკოლებში ხშირად შედიან ხოლმე სხვა სარწმუნოების ყმაწვილები, რისთვისაც ამ სკოლებში სწავლა რიგაინად ვერ სწარმოებს; ამის გამო საქართველოს ეპარქიის სასწავლებელთა საბჭოს განკარგულება მოუხდენია, რომ სხვა რჯულის ყმაწვილები მხოლოდ იმ შემთხვევაში მიიღონ, როდესაც მართლმადიდებელ მცხოვრებთა ყველა საქირება დაქმავაფილებული იქმნება და ამის გარდა ახდენიან მათ სწავლის ქირა თითოს არა ნაკლებ 2 მან. წელიწადში.

* * კავკასიის სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოების საბჭოს ამოურჩევია საიუბილეო გამოფენის განყოფილებათა გამგეების თანამშემწეებად: მევენახეობის განყოფილებისა — ა. ა. ეგოროვი, მეღვინეობისა — თავ. ს. რ. ვახუხიშვილი და ა. ზ. ბაებუქუ-მელიქოვი, შინა მრეწველობის განყოფილებისა — მ. ი. სვენიკოვი.

* * ტფილისის გუბერნატორს გადაუცია ტფილისის ქალაქის მოურავისათვის განკარგულების მოსახდენად ქუთაისის ქუჩის (დიდუბეში) მცხოვრებთა თხოვნა ამ ქუჩის მოკაოყველას უყუას.

* * როგორც ბოიე-პრომისლიდგან გვაცხობინებენ, 25 მაისს ზუღოსტავ-კულტურში ეკლესია დამწვარა, ზარალი 10,000 მანეთამდეა.

* * ფოთის ქალაქის საბჭოს შუამდგომლობის თანახმად კავკასიის უმაღლეს მთავრობას ნება დაურთავს ფოთის ქალაქის გამგეობისათვის სათადარიგო თანხიდგან 53,55 მ. სესხის აღებისა ქალაქ ფოთზედ დარჩენილ ვალებს გასასტუმრებლად.

* * კვირას, 3 ივნისს, მუშტაიდში „ისლის“ საზოგადოების სასარგებლოდ სახალხო სეირნობა იქმნება გამართული.

* * გაზეთები გადმოგვცემენ, რომ სერბიის მეფე ალექსანდრე და დედოფალი დრაგა ივნისის დამლევს პეტერბურგში ჩამოვლენ და იქიდგან კავკასიაში გამოემზავრებიან, სადაც ერთს თვის გაატარებენ სამკურნალო წყლებზედ.

* * სათანადო დაწესებულებას დაუვალდება ამიერ-კავკასიის საზოგადო დაწესებულებათათვის შეატყობინონ, რამდენი თავისუფალი ადგილია ამ დაწესებულებებში, რომ ამ ადგილებზედ დანიშნონ წლეულს მაღალ სასწავლებლებში სწავლა დამთავრებული კავკასიის სტიპენდიანტები.

* * ზაქათალის ოლქის რამდენსამე სოფლის საზოგადოებას შუამდგომლობა აღუძრავს სათანადო მთავრობის წინაშე იმის შესახებ, რომ მათ შელავათი მიეცეთ სხვა-და-სხვა გადასახადის გასტუმრების შესახებ.

* * წლეულს ტფილისის კადეტთა კორპუსში სწავლა დაუმთავრებია, სხვათა შორის, შემდეგს ქართველებს: თავ. დავ. ჩოლოყაშვილს,

თავ. ალექსანდრე ერისთავს, თავ. გიორგი გედევანიშვილს, ალექსანდრე დიდბულოძეს, ლეონიდ იმნაძეს, თავ. ალექსანდრე ვახუხიშვილს, თავ. ვალერიანე სიღამონ-ერისთავს, გიორგი სარაჯიშვილსა, თავ. ივანე ციციშვილს, ანტონ ნაცვლიშვილს და ვიგტორ თარხნიშვილს.

* * 29 მაისს ტფილისელ ხელოვანთა საზოგადო კრება მოხდა. კრებას უნდა განეხილა საკითხი ხელოვნების მიერ მონაწილეობის მიღების შესახებ მომავალ გამოფენაში. კრებაზე 60-ზე მეტი ხელოვანი იყო, რომელთაგან უმრავლესობა თანახმა გახდა მონაწილეობის მიღებისა. ხელოვნება განაცხადეს, რომ ძვირია ადგილი ექსპონატებისათვის. კრების თავმჯდომარე ბ-ნი ფირალოვი დაპირდა შუამდგომლობას გამოფენის კომიტეტის წინაშე ადგილის ფასის დაკლებისა და თვით ადგილის გაფართოვების შესახებ. კრებამ გადაწყვიტა აირჩიოს კომისია, რომელმაც უნდა გამოარკვიოს რამდენი ადგილი დასჭირდება ხელოვნებს თავის ექსპონატებისათვის. სხვათა შორის ბ-მა ფირალოვმა განაცხადა, რომ გამოფენის დროს განზრახულია მოიწვიონ ხელოვანთა კრება, რომელზედაც აღძრულ იქნება საკითხები კავკასიელ ხელოვანთა საქირების გამო. კრებამ დაადგინა — ზემოდ აღნიშნულ კომისიას მიანდოს სხვა-და-სხვა საკითხების აღნიშნა მომავალ კრებაზე განსახილველად. („ცნ. ფურ.“)

* * 30 მაისს ქალაქის გამგეობას დაუდგენია, ქალაქის ლომბარდის ამისი შუამდგომლობის თანახმად, გადასდოს მე-III საობლიგაციო სესხის განაღდებიდგან შემოსულ თანხიდგან 10,000 მან. ლომბარდის თანხის გასაძლიერებლად.

* * ტფილისის ტელეფონიდგან 1900 წელს ხაზინას შემოსეულია სულ 59,325 მან.

* * ტფილისის ფოსტა-ტელეგრაფის კანტორას წარსულ 1900 წლის განმავლობაში შემოსავალი ჰქონია სულ 417,052 მან., ხოლო ხარჯი 166,945 მან.

* * 30 მაისს, შავლის სადგურსა და კარაკის შორის მე-130 ვერსზედ მიწის ზევი გადმოვარდილა. მატარებელთა მიმსულა შეჩერებულ იქმნა.

* * 30 მაისს მე-404 ვერსზედ (სადგურ ტაუხსა და კოვლიარს შორის) დამით მატარებლის №-170 ორთქლმავალი და მ ვაგონი ლიანდაგს გადასცდა, დაშვდა ერთი უბილეთო მგზავრი ვასლი პერშინი. გზა გაფუჭებულია.

დაბატ სოფელი

(მოწერილი ამბავი)

პანკინი (თასეთის მარხა). ზანკისის ხეობაზედ, ს. ჯოფელის მახლობლად, ალაზნის პირად, მდებარეობს ერთი ადგილი, რომელიც ასე 60 დესეტინამდე იქმნება. თუშები გაიძახიან — ეს ადგილი მთავრობამ ჩვენ მოგვცა, რადგანაც მთაში მამაფლობის დროს ცხვარძროხას ამ ადგილას დასვენება სჭირდებოდა, ხოლო ადგილობრივი სატყეო მთავრობას ამტკიცებს, რომ აღმოსავლეთის მხარეს და ალაზნისკენ მართლა თუშებისა, მაგრამ ტყის მხარეს, დასავლეთისკენ სახელმწიფოა, რადგანაც გეგმაში ასეა ნაჩვენები და ასეც უნდა იფიქროს, რადგანაც იმ დროს, რადე-

საც ეს ადგილი თუშებისათვის დაკომით, დასაჯეთას მხარე, თუშებსაც სახელმწიფოდ მსხველქმენ, მაშინ გაუგადი და ბიჭები ტყე და ტყე უნდა და ტყე-კი თქვენთვის საჭირო არ იქნებოდაო. ამ აზრს სხვანი და თითონ თუშებიც ამტკიცებენ. მაგრამ რომელია ამითი მართალი, თუშები თუ მთავრობა, ამის შესახებ საბოლოოდ ჯერ არ გარდაწყვიტია-რა და სწავლი ჯოფოლელები-კი უდასაშუალოდ შუაში იტყვიტებან.

საქმე აი რამა: შარშან ადგილობრივმა ტყის უფროსმა ჯოფოლელებს ამ ადგილში რამდენისამე დღეურის მოხვნის ნება-რთვა მისცა. ჯოფოლელებმაც მოხვნეს და დათესეს. მაგრამ უნებო მივიდა, რომ მტრის თვალს არ ენახებოდა! სე რომ ამ უნების იმდით ზოგმა ჯოფოლელებმა საკმარისი სიმინდი-კი ადარ მოხნა, ზურა შეუფარა. უნებო რომ უგავილში შევიდა, ვინათ სამიწამდე შეიარაღებული ცხენოსანი თუში შეერიდა და ბაიარდითა და უკან აუარებელის ცხვრის ფარებით უნებს გადასაჯით მოკლენ და ისე გახადეს, რომ მინდორს ნუახობი-კი ადარ ეტყობოდა. ბუგრს ესეკენ ჯოფოლელები, — ნუ გვეუბნეთ, ლუგმა ზურს ნუ გვეწვეტავთ, ან-და თქვენთვის შინც მომკეთ და გერე-კი ნუ გაახრებთო, მაგრამ სწავლებმა დედისა და ცოდის უნატიოდ ხსენების მეტი იმთავან ვერა მიიღეს-რა. შესამე დღეს რომ ადგილობრივი ბოჭკული მივიდა საქმის გამოსაძიებლად და მინდორი დაიარა, კითხულობდა ახა ნუახობი რომელიაო, ისე იყო მძლეო-კილი იქაურობა. მაშინვე ოქმი შეაყენა, მაგრამ ოქმი უქმათ დაჩხა. შემდეგ სასამართლოში შეიტანეს საჩივარი. შესასამართლომ თუშებს 64 თუშან-ნახევარის კარდასა დააკისრა, მაგრამ ახლა ოქმის სასამართლოში განუსაჩივრებათ საქმე და დემონს უქმის, იქიდგან რადისდა ედირსება სასამართლო ჯოფოლელებს! ეს არაფერი, ვითომ სიზმარი უოფიდა! მაგრამ ურთავ, დემონს ნუ ფიცავ და არა დემონსინო! — რა ჰქნას, რომ არ დაითიცოს, რცა საქმე უჭირს. ჯოფოლელების საქმეც ისრვა: გაჭირვებამ შარშანდელი უბედურება და ზარალი სიზმრათ მოახგენს და ტყის უფროსის-კან წრეულაც ადღეს ამ ადგილში მისახნავად ბიდეუთი. ჭოო, ვთქვამთ ჯოფოლელებს უჭრთ, მაგრამ ტყის უფროსის რადა გაჭირვება ადგია, რომ ამისათან სადვიდარსობა ადგილზედ ბიდეუთს აძეფეს?

ერთს მშენიერს დღეს წასულან ეს ჩვენი ჯოფოლელები და არხინად თურმე ჰხენენ რაი სპა რვა-რვა უდღიანი გუთხობა. მაისის 18 ცაიკეს თურმე ეს ამბავი თუშებმა და ახ-ჰა, ვინ წინა და ვინ უკან. რომცამდე შეიარაღებული ცხენოსანი თავს დაეცნენ სწავლებსა და მტრედეთ გულები დაუხეთქეს; გუთხინს მერხეები და მფრთხალები გამოიუხრტნენ და ჰგადა დაუშინეს თუშებსა, რომელთაც ჰქათვე უხასუხეს. აქ შუაში ჩუდგნენ ორიოდე უცხო ქისტიკაცი და დედაკაცი, რომლებიც ხმურება-ფიარდებულ თურმე მოგვიდნენ, — უქნაეს მდლა ქუდები და ჩიქილები და, რცვარც იყო დასაშინეს, მაგრამ თუშებმა წართვეს ხარბი ჭ გუთხები თავისის გამარო-ლობითა და სულ დაატუსადეს. ჯოფოლელებმაც მეტი წინააღმდეგობა ვეღარ გაუწიეს და დაბრუნდნენ გულ-დაწყვეტილები. მაგრამ ან-კი რას იხამდნენ, რადესაც ჯოფოლეში სამოცი სული არ იქნება ძაღვებიახა? სიმორის მიუხედა-

